

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
EDUCACIÓ AMBIENTAL,
QUALITAT AMBIENTAL
I RESIDUS

ESTAT DEL MEDI AMBIENT A LES ILLES BALEARS 2012-2015

CAPÍTOL 11:

TERRITORI

Versió 1.0.
Març de 2018

En col·laboració amb:

Índex de Contingut

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. ESTAT	5
2.1. Sòl artificialitzat.....	5
2.2. Superfície planificada.....	6
3. PRESSIONS.....	8
3.1. Capacitat d'allotjament i sòl vacant.....	8
3.2. Població resident.....	11
3.3. Turisme.....	14
3.4. Infraestructura de transport.....	16
3.5. Índex de Pressió Humana.....	17
3.6. Construcció i habitatge.....	19
4. RESPOSTES.....	23
4.1. Règim urbanístic del sòl i ordenació del territori.....	23
4.1.1. Normativa Estatal.....	23
4.1.2. Normativa Autonòmica.....	23
4.1.3. Normativa Municipal.....	25
4.2. Avaluació ambiental.....	28
4.2.1. Normativa Estatal.....	29
4.2.2. Normativa Autonòmica.....	29
5. INDICADORS.....	30

Índex de Taules

Taula 1. Superfície de sòl artificialitzat a les Illes Balears.....	5
Taula 2. Classificació del sòl (m ²) a les Illes Balears en 2015.....	7
Taula 3. Classificació del sòl (%) a les Illes Balears en 2015.....	7
Taula 4. Capacitat d'allotjament i sòl vacant.....	8
Taula 5. Comparació de capacitat d'allotjament 2008 i 2015.....	9
Taula 6. Capacitat d'allotjament en sòl construït.....	10
Taula 7. Evolució de la població i la densitat de població a les Illes Balears.....	12
Taula 8. Densitat de població per Comunitat Autònoma en 2015.....	13
Taula 9. Entrada de turistes i procedència en 2015.....	15
Taula 10. Evolució de l'entrada de turistes.....	16
Taula 11. Longitud i densitat de les infraestructures de transport a les Illes Balears (2015):.....	17
Taula 12. Índex de Pressió Humana en 2015.....	17
Taula 13. Evolució de la mitjana anual de l'Índex de Pressió Humana.....	18
Taula 14. Diferència entre població resident i l'Índex de Pressió Humana.....	19
Taula 15. Evolució de la construcció d'habitatges a les Illes Balears.....	19
Taula 16. Superfície i projectes visats per tipologia en 2011 i 2015.....	21
Taula 17. Situació de l'ordenació territorial dels municipis d'Eivissa i Formentera.....	26
Taula 18. Situació de l'ordenació territorial dels municipis de Menorca.....	26
Taula 19. Situació de l'ordenació territorial dels municipis de Mallorca.....	26
Taula 20. Sòl artificialitzat (Indicador 11.1.1).....	30
Taula 21. Capacitat d'allotjament en sòl construït (Indicador 11.1.2).....	31
Taula 22. Sòl vacant residencial (Indicador 11.1.3).....	32
Taula 23. Capacitat residencial i turística construïda.....	34
Taula 24. Capacitat potencial en sòl vacant (indicador 11.3.2).....	35
Taula 25. Infraestructures de transport línies (Indicador 11.4.1).....	36
Taula 26. Densitat urbana (indicador 11.5.1).....	37
Taula 27. Adaptació municipal als Plans Territorials Insulars (Indicador 11.5.2).....	38
Taula 28. Índex de Pressió Humana.....	39

Índex de Gràfiques

Gràfic 1. Distribució del sòl artificialitzat per illes.....	6
Gràfic 2. Distribució per illa de la capacitat d'allotjament en sòl construït en 2015.....	10
Gràfic 3. Capacitat d'allotjament del sòl construït per usos en 2015.....	11
Gràfic 4. Evolució de la població a les Illes Balears.....	12
Gràfic 5. Densitat de població per Comunitat Autònoma en 2015.....	14
Gràfic 6. Distribució de l'entrada de turistes en 2015.....	15
Gràfic 7. Evolució de l'entrada de turistes a les Illes Balears.....	16
Gràfic 8. Índex de Pressió Humana en 2015.....	18
Gràfic 9. Evolució de la construcció d'habitatges a les Illes Balears.....	20
Gràfic 10. Superfície i projectes visats per tipologia en 2011 i 2015.....	22

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. Mapa d'habitants potencials de sòl vacant per municipi.....	9
---	---

1. INTRODUCCIÓ

Aquest capítol aborda l'estat del territori des del punt de vista dels canvis antròpics als quals s'ha vist sotmès. Per definir l'estat es detalla que percentatge de sòl artificial podem trobar al territori i els tipus de sòl planificats en els plans d'ordenació autonòmics vigents recollits en el Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB).

Al capítol Territori es posa l'accent principalment en **les pressions** que produeixen les principals activitats humanes que afecten al territori balear. A l'apartat de pressions es repassen les dades de capacitat potencial d'allotjament en sòl construït i vacant, amb aquest indicador es pot observar el marge de creixement urbanístic que encara poden suportar les illes. Altres indicadors dels quals es presenten dades són els de població resident, afluència turística, densitat humana i Índex de Pressió Humana, els quals ens permeten analitzar la pressió generada sobre el territori. Finalment, s'analitzen les dades referents a activitats amb gran impacte sobre el territori com són la construcció i el transport.

Per finalitzar el capítol, es presenten les **respostes** dutes a terme per mitigar l'impacte de les pressions en termes de normativa d'ordenació del territori i d'avaluació de l'impacte ambiental.

2. ESTAT

2.1. Sòl artificialitzat

S'anomena sòl artificialitzat aquell que ha estat transformat amb cobertes de sòl artificial, és a dir **sòls de teixit urbà continu i discontinu, sòls d'ús industrial o infraestructures**.

Gràcies a la fotografia aèria s'ha realitzat cartografia de cobertures de sòl, aquesta informació queda recollida pel Servei d'informació territorial de les Illes Balears ¹ (SITIBSA). Les dades de cobertura vénen principalment de dues fonts:

-
CORINE LAND COVER: Aquest projecte té com a objectiu la creació d'una base de dades sobre la cobertura i l'ús del territori en la Unió Europea. L'entitat que ho dirigeix és l'Agència Europea del Medi Ambient (AEMA).
-
SIOSE: El projecte SIOSE (Sistema d'Informació sobre Ocupación del Suelo d'Espanya) té com a finalitat recopilar la informació de les bases de dades de cobertures i usos del sòl de les Comunitats Autònomes.

Desafortunadament no hi ha una actualització freqüent d'aquest tipus de dades. A continuació es mostren les dades de superfície de sòl artificialitzat a les Illes Balears.

Taula 1: Superfície de sòl artificialitzat a les Illes Balears.

SUPERFÍCIE DE SÒL ARTIFICIALITZAT (m ²)						
	Teixit urbà continu	Teixit urbà discontinu	Industrial i infraestructures	Total sòl artificial	Habitants	m ² / hab
Mallorca	45.285.111	124.374.925	31.075.965	223.383.429	859.289	260
Menorca	5.521.985	21.140.428	8.521.328	65.845.499	92.348	713
Eivissa	3.842.270	30.113.152	3.349.067	64.954.694	140.964	461
Formentera	511.420	1.165.829	301.137	3.445.351	11.878	290
Illes Balears	55.160.787	176.794.335	43.247.497	356.628.973	1.104.479	323

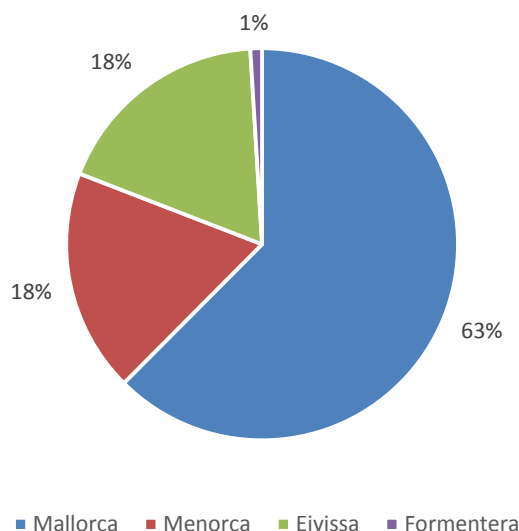
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Informe "Estat del Medi Ambient a les illes Balears 2008-2011" i l'INE.

Al conjunt de les Illes Balears es calcula que hi ha 356.628.973 m² de sòl artificialitzat per habitant. Sent Menorca l'illa amb més superfície artificialitzada per habitant amb 713 m², seguida d'Eivissa amb 461 m², a Formentera hi ha 290 m² i finalment, Mallorca és l'illa amb menor superfície de sòl artificialitzat per habitant amb 260 m². Per contra, si ens fixem en els valors absoluts Mallorca és l'illa amb major superfície de sòl artificialitzat.

Si ens fixem en els diferents tipus de sòl artificial, el més comú és el sòl urbà discontinu amb més d'un 50%.

¹ <http://www.caib.es/sacmicrofront/index.do?lang=ca&mkey=M140328093040113262355>

Gràfic 1. Distribució del sòl artificialitzat per illes.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Informe "Estat del Medi Ambient a les Illes Balears 2008-2011" i l'INE.

2.2. Superfície planificada

El sòl del territori balear es pot classificar en tres categories segons els plans d'ordenació urbanística vigents a cada moment. Aquestes categories són sòls urbans, sòls urbanitzables i sòl rústic.

Les dades sobre els diferents plans urbanístics de les illes queden recollits en el visor del Mapa Urbanístic de les Illes Balears² (MUIB). El MUIB consisteix en la recopilació, harmonització, digitalització i difusió telemàtica del planejament urbanístic de tots els municipis de les Illes Balears. Ha estat desenvolupat pel Govern de les Illes Balears a través de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori i dirigit per la Direcció General d'Ordenació del Territori i el Servei d'Informació Territorial de les Illes Balears (SITIBSA) usant la plataforma de la Infraestructura de Dades Espacials de les Illes Balears (IDEIB) i en el marc de la Llei 2/2014 d'ordenació i ús del sòl.

La següent taula ens mostra la superfície i la proporció de cada tipus de sòl per illa i en el conjunt de les Illes Balears. Els plans urbanístics han sofert relativament poques modificacions en els últims anys, per tant la qualificació de cada tipus de sòl s'ha mantingut constant. Com es pot apreciar, a les Illes Balears la major part del sòl està classificat com a rústic (93,92 %), mentre que el sòl urbà amb prou feines aconsegueix el 5 % de la superfície total de les illes. El marge de superfície per ser urbanitzada és de poc més d'1 %. Si ens fixem en la classificació per illes, Mallorca és la que major superfície de sòl rústic i superfície urbanitzable té a causa de la seva grandària, no obstant això, proporcionalment és Formentera la que major percentatge de sòl té classificat com a rústic amb un 98 % de la seva superfície. De la mateixa forma, Eivissa és l'illa amb major proporció de sòl classificat com a urbanitzable amb un 1,38 % de la seva superfície. És important comentar que l'illa de Formentera ja no té sòl classificat com a urbanitzable, per la qual cosa ha arribat al límit de creixement urbanístic amb els plans actuals.

² http://muib.caib.es/mapurbibfront/visor_index.jsp#

Taula 2. Classificació del sòl (m²) a les Illes Balears en 2015

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL (M²) A LES ILLES BALEARS EN 2015			
	Sòl urbà	Sòl urbanitzable	Sòl rústic
Mallorca	193.176.362	34.879.672	3.449.415.837
Menorca	30.070.431	9.272.659	654.910.189
Eivissa	28.805.519	7.863.938	534.467.893
Formentera	1.637.916	0	82.245.865
Illes Balears	253.690.228	52.016.269	4.721.039.783

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Informe "Estat del Medi Ambient a les illes Balears 2008-2011"

Taula 3. Classificació del sòl (%) a les Illes Balears en 2015.

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL (%) A LES ILLES BALEARS EN 2015			
	Sòl urbà	Sòl urbanitzable	Sòl rústic
Mallorca	5,25%	0,95%	93,80%
Menorca	4,33%	1,34%	94,33%
Eivissa	5,04%	1,38%	93,58%
Formentera	1,95%	0,00%	98,05%
Illes Balears	5,05%	1,03%	93,92%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Informe "Estat del Medi Ambient a les illes Balears 2008-2011"

La superfície balear classificada com a rural (52 municipis rurals pel que fa als 67 municipis que conformen les Illes Balears) alberga el 39,89% de la població. Quant a les zones intermèdies, representen el 19,25% de la superfície total (14 municipis) i concentren el 23,70% de la població total. Tan sols s'ha comptabilitzat un municipi urbà que és Palma (4,18% de la superfície total) i que concentra gairebé la mateixa població que la totalitat dels 52 municipis rurals (36,42% de la població total).

3. PRESSIONS

3.1. Capacitat d'allotjament i sòl vacant

El sòl vacant és el sòl classificat com a urbà o urbanitzable que encara no s'ha construït però que compta amb la possibilitat legal que això ocorri. La capacitat d'allotjament i sòl vacant és un indicador que serveix per fer una estimació de la població potencial que podrien albergar les Illes Balears aplicant els instruments d'ordenació del territori i la normativa urbanística vigent. És a dir, aquest indicador mostra el marge de creixement teòric que es podria arribar a aconseguir.

S'han realitzat diversos estudis sobre la capacitat de població i habitatges en el sòl urbà i urbanitzable vacant, això permet comparar l'evolució de la capacitat d'assumir població respecte a la normativa vigent a cada moment. Aquests informes es basen en estudis d'ortofotografia³. El primer informe data de 2002, el segon informe és de 2010⁴ (basat en ortofotografia de 2008) i l'informe més recent és de 2015⁵.

Per realitzar aquest estudi les fonts que es van utilitzar van ser; fotografia aèria de 2015, Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB), Mapa topogràfic de les Illes Balears (MTIB) i el cadastre. En la següent taula es pot veure la capacitat de població i sòl vacant per illes:

Taula 4. Capacitat d'allotjament i sòl vacant.

CAPACITAT D'ALLOTJAMENT I SÒL VACANT A LES ILLES BALEARS.			
	Capacitat de població	Habitatges Potencials	Superfície de sòl vacant (ha)
Mallorca	284.269	112.620	2.098
Menorca	35.304	14.009	422
Eivissa	43.348	17.202	545
Formentera	1.584	629	9
Illes Balears	364.505	144.460	3.076

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades de l'Informe "Estudi de la capacitat d'habitatges i població en sòl vacant, 2015".

El sòl vacant urbà i urbanitzable actual està conformat per 3.076 hectàrees que permetrien acollir la construcció potencial de 144.460 habitatges. D'aquestes dades s'ha estimat que la capacitat potencial per assumir població a les Illes Balears és de 364.505 persones, tenint en compte que la població actual és d'1.121.005 habitants, això suposa un potencial de creixement d'un 33%.

Per illes, Menorca és la que té més capacitat de creixement amb un 38%. Mentre Formentera amb prou feines té marge de creixement (13%). Eivissa (30%) i Mallorca (33 %) també tenen bastant capacitat d'assumir més població en el seu sòl vacant.

³ L'ortofotografia és una presentació fotogràfica d'una zona de la superfície terrestre, en la qual tots els elements presenten la mateixa escala, lliure d'errors i deformacions, amb la mateixa validesa d'un plànol cartogràfic.

⁴ http://dgotteri.caib.es/www/estudi-final_sol-vacant-2010/estudi-final.htm

⁵ http://www.caib.es/sites/solvacant/ca/metodologia_i_resultats-83191/?campa=yes

No obstant això, és important tenir en compte que des de l'últim informe de 2010 (dades 2008), la capacitat d'allotjament en sòl vacant ha disminuït en 143.685 persones com s'aprecia en la següent taula:

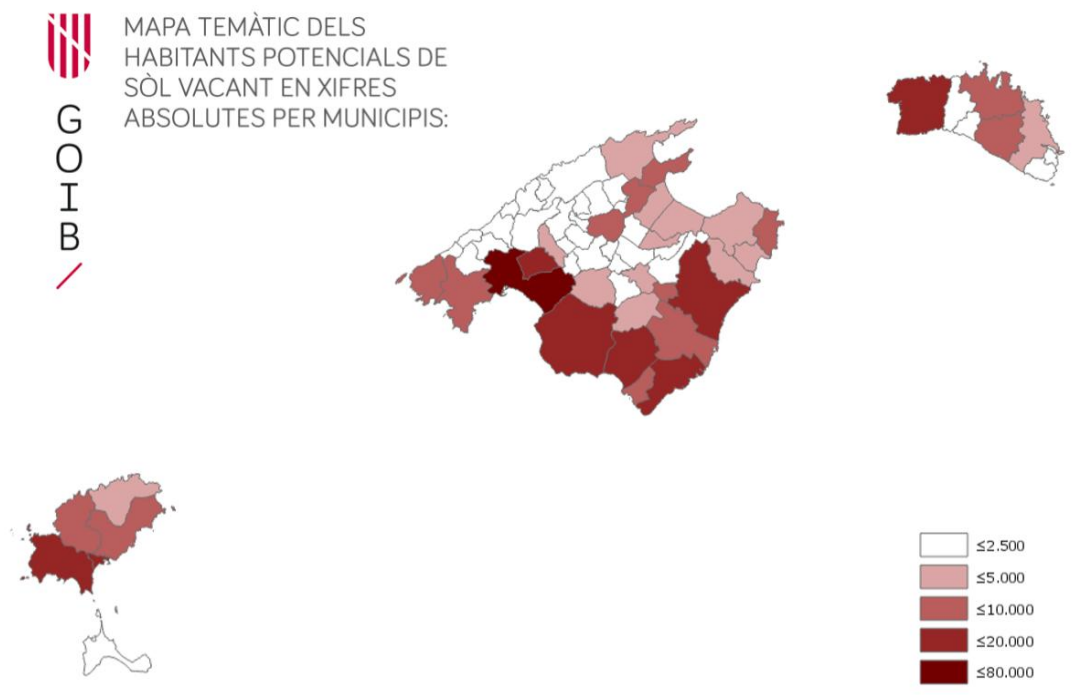
Taula 5. Comparació de capacitat d'allotjament 2008 i 2015.

CAPACITAT D'ALLOTJAMENT I SÒL VACANT A LES ILLES BALEARS					
	2008		2015		
	Capacitat de població	Superfície de sòl vacant (ha)	Capacitat de població	Superfície de sòl vacant (ha)	Disminució (%)
Mallorca	396.236	2.684	284.269	2.098	28
Menorca	52.124	534	35.304	422	32
Eivissa	58.112	712	43.348	545	25
Formentera	1.719	18	1.584	9	8
Illes Balears	508.191	3.948	364.505	3.076	28

Font: Elaboració pròpia sobre la base de les dades de l'Informe "Estudi de la capacitat d'habitatges i població en sòl vacant, 2015" i l'Informe "Estudi de la capacitat d'allotjament del sòl vacant i del sòl construït, 2008".

Aquesta disminució de capacitat d'allotjament en sòl vacant es pot deure a diversos motius, el més evident és l'execució del sòl vacant que hi havia l'any 2008 i que ha passat a ser sòl construït. I en segon lloc, per l'aprovació de nova normativa i de nous plans d'ordenació insulars i municipals.

Il·lustració 1. Mapa d'habitants potencials de sòl vacant per municipi.

Font: Informe "Estudi de la capacitat d'habitatges i població en sòl vacant, 2015".

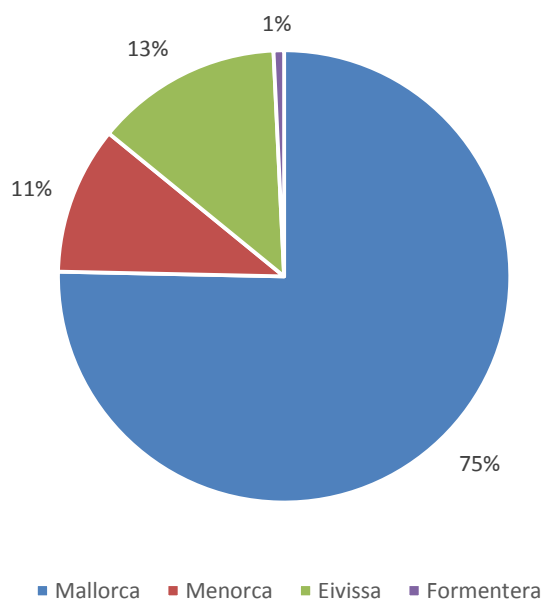
A continuació es mostren les dades en 2008 i 2015 de la capacitat en sòl ja construït a partir del cens d'habitatges i les places turístiques a les Illes Balears. En 2015 la capacitat d'allotjament total és d'1.862.094 places. Aquestes places es diferencien en places residencials i turístiques. Per calcular les places residencials s'ha utilitzat un ràtio de 2,6 per habitatge.

Taula 6. Capacitat d'allotjament en sòl construït.

CAPACITAT D'ALLOTJAMENT EN SÒL CONSTRUÏT								
	2008				2015			
	Habitatges	Capacitat (places)	Places turístiques	Total (places)	Habitatges	Capacitat (places)	Places turístiques	Total (places)
Mallorca	408.534	1.062.188	285.370	1.347.558	428.483	1.114.056	288.745	1.402.801
Menorca	51.323	133.440	49.976	183.416	56.519	146.949	49.656	196.605
Eivissa	63.990	166.374	80.000	246.374	65.702	170.825	77.883	248.708
Formentera	5.293	13.762	7.708	21.470	2.366	6.152	7.828	13.980
Illes Balears	529.140	1.375.764	423.054	1.798.818	553.070	1.437.982	424.112	1.862.094

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IBESTAT.

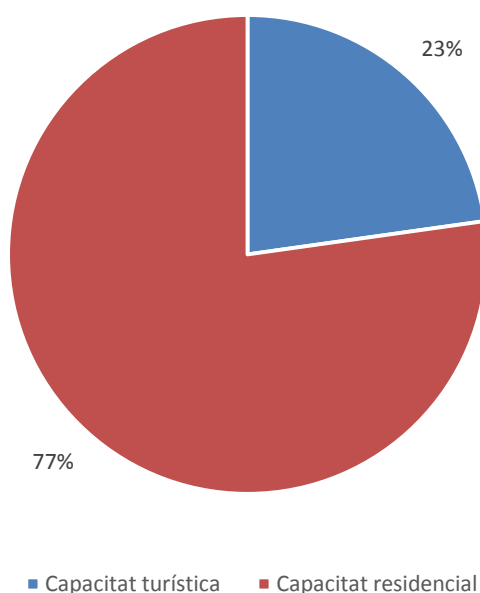
Gràfic 2. Distribució per illa de la capacitat d'allotjament en sòl construït en 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IBESTAT.

Gràfic 3. Capacitat d'allotjament del sòl construït per usos en 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IBESTAT.

3.2. Població resident

La població de les Illes Balears ha presentat un creixement demogràfic continu fins a l'any 2013, quan va presentar un descens passant d'1.119.439 a 1.111.674. En 2014 va tornar a presentar un descens respecte a l'any anterior. Sembla que en 2015 la tendència es torna a invertir presentant un lleuger augment. Des que va començar la crisi s'ha vist com la taxa de creixement demogràfic s'ha reduït, mentre en 2006 la taxa de creixement era d'1,79%, l'any 2012 es va registrar un creixement del 0,57 % respecte a l'any anterior.

En els últims 10 anys la taxa de creixement de les Illes Balears ha estat d'un 10,99 %. Si ens fixem en el creixement per illa, podem observar que aquest creixement ha estat molt desigual, mentre a Formentera el creixement ha estat d'un 36,8%, a Menorca la població ha crescut tan sol un 6,12% en els últims 10 anys.

Les dades de densitat de població mostren que Eivissa i Mallorca són les illes amb major densitat de població, seguides per Formentera i Menorca.

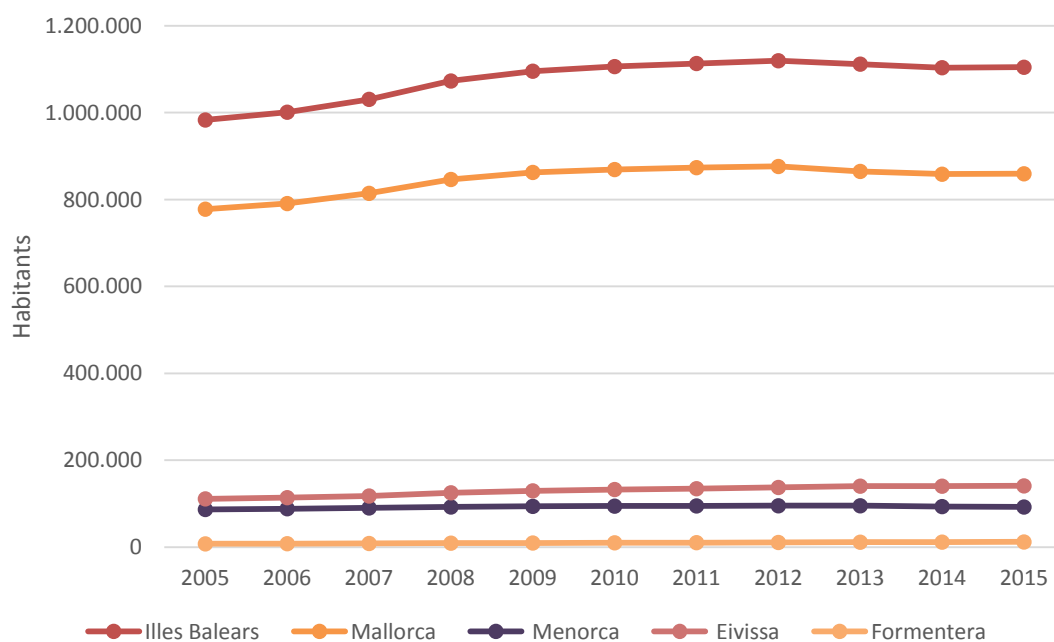

Taula 7. Evolució de la població i la densitat de població a les Illes Balears.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ I LA DENSITAT DE POBLACIÓ (hab/km ²)										
	Illes Balears		Mallorca		Menorca		Eivissa		Formentera	
	Hab.	Densitat	Hab.	Densitat	Hab.	Densitat	Hab.	Densitat	Hab.	Densitat
2005	983.131	197,18	777.821	214,63	86.697	124,92	111.107	194,58	7.506	90,99
2006	1.001.062	200,77	790.763	218,20	88.434	127,43	113.908	199,49	7.957	96,46
2007	1.030.650	206,71	814.275	224,69	90.235	130,02	117.698	206,13	8.442	102,34
2008	1.072.844	215,17	846.210	233,50	92.434	133,19	125.053	219,01	9.147	110,89
2009	1.095.426	219,70	862.397	237,97	93.915	135,32	129.562	226,90	9.552	115,80
2010	1.106.049	221,83	869.067	239,81	94.383	136,00	132.637	232,29	9.962	120,77
2011	1.113.114	223,25	873.414	241,01	94.875	136,71	134.460	235,48	10.365	125,65
2012	1.119.439	224,52	876.147	241,76	95.178	137,14	137.357	240,56	10.757	130,40
2013	1.111.674	222,96	864.763	238,62	95.183	137,15	140.354	245,80	11.374	137,88
2014	1.103.442	221,31	858.313	236,84	93.313	134,46	140.271	245,66	11.545	139,96
2015	1.104.479	221,52	859.289	237,11	92.348	133,07	140.964	246,87	11.878	143,9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Gràfic 4. Evolució de la població a les Illes Balears.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Si comparem les dades de densitat de població de les Illes Balears en 2015 (221,5 hab/km²), observem que és una de les Comunitats Autònomes amb la densitat de població més alta, solament per darrere de Catalunya, Canàries, País Basc i Madrid.

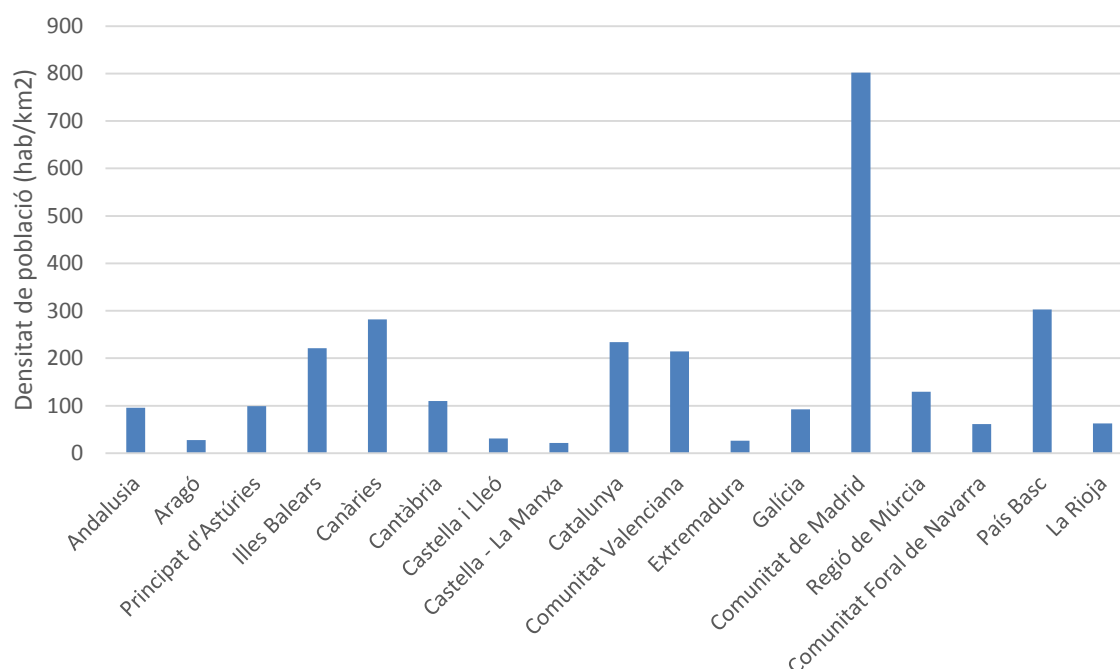
Taula 8. Densitat de població per Comunitat Autònoma en 2015.

DENSITAT DE POBLACIÓ PER COMUNITAT AUTÒNOMA EN 2015			
Comunitat Autònoma	Població	Superfície (km ²)	Densitat Població (hab/km ²)
Andalusia	8.399.043	87.599	95,9
Aragó	1.317.847	47.720	27,6
Principat d'Astúries	1.051.229	10.604	99,1
Illes Balears	1.104.479	4.992	221,5
Canàries	2.100.306	7.447	282,0
Cantàbria	585.179	5.321	110,0
Castella i Lleó	2.472.052	79.461	31,1
Castella - La Manxa	2.059.191	94.224	21,9
Catalunya	7.508.106	32.113	233,8
Comunitat Valenciana	4.980.689	23.255	214,2
Extremadura	1.092.997	41.634	26,3
Galícia	2.732.347	29.575	92,4
Comunitat de Madrid	6.436.996	8.028	801,8
Regió de Múrcia	1.467.288	11.314	129,7
Comunitat Foral de Navarra	640.476	10.391	61,6
País Basc	2.189.257	7.234	302,6
La Rioja	317.053	5.045	62,8

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Gràfic 5. Densitat de població per Comunitat Autònoma en 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

3.3. Turisme

Quan es parla de pressions que afecten al territori, és important dedicar atenció al sector turístic, especialment a les Illes Balears on en 2015 va haver-hi una entrada de 14.010.682 turistes.

Cada any la Conselleria de Turisme publica un informe amb les principals estadístiques del sector⁶. D'aquestes estadístiques es pot extreure que el sector turístic és la principal activitat econòmica de la regió, aportant més d'un 40% del PIB Balear. Aquesta afluència massiva de turistes produeix una forta pressió humana sobre el medi, especialment en els mesos de temporada alta que són juliol i agost. Les pressions més importants generades sobre el medi són consum de recursos ambientals, generació de residus o la contaminació ambiental, les quals es descriuran en altres capítols. Les pressions que concerneixen concretament al territori són les relacionades amb la construcció de diverses infraestructures turístiques, hotels, segones residències o espais d'oci i recreació.

La següent taula mostra les dades d'entrada de turistes en 2015, arribant als 14.010.682 com es va esmentar anteriorment. Encara que els turistes internacionals són els més nombrosos amb diferència, el turisme nacional també té un pes important en el sector, especialment a Menorca on representa més del 50% i en 2015 va tenir un creixement de més de l'11% respecte a l'any anterior. Mallorca és l'illa amb més afluència turística rebent un 71% del total de turistes que visiten les Illes Balears, seguida d'Eivissa i Formentera amb un 20%. Tenint en compte la superfície d'Eivissa i Formentera, aquestes són les illes que suporten més pressió turística.

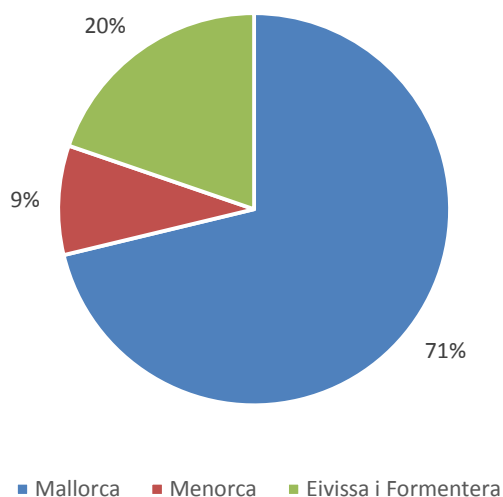
⁶ http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/es/anuarios_de_turismo-22816/

Taula 9. Entrada de turistes i procedència en 2015.

ENTRADA DE TURISTES I PROCEDÈNCIA EN 2015								
Procedència	Mallorca		Menorca		Eivissa i Formentera		Illes Balears	
	2012	VAR 12/11	2013	VAR 13/12	2014	VAR 14/13	2015	VAR 15/14
Internacional	8.786.914	2,50%	811.041	10,40%	2.052.293	0,60 %	11.650.249	2,70%
Nacional	1.193.566	10,90%	452.906	11,60%	713.962	2,90%	2.360.434	8,50 %
Total	9.980.480	3,40%	1.263.948	10,80%	2.766.255	1,20%	14.010.682	3,60%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Turisme de les Illes Balears (ATB).
http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/es/anuarios_de_turismo-22816/

Gràfic 6. Distribució de l'entrada de turistes en 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Turisme de les Illes Balears (ATB).
http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/es/anuarios_de_turismo-22816/

A continuació es mostra l'evolució del nombre de turistes en els últims anys. Com es pot observar l'augment de l'entrada de turistes no ha parat de créixer en els últims anys, arribant a augmentar més d'un 3% en 2015 respecte a l'any anterior. Únicament es va registrar un descens en el nombre de turistes en 2010, possiblement a causa dels efectes de la crisi econòmica tant a Europa com al territori nacional.

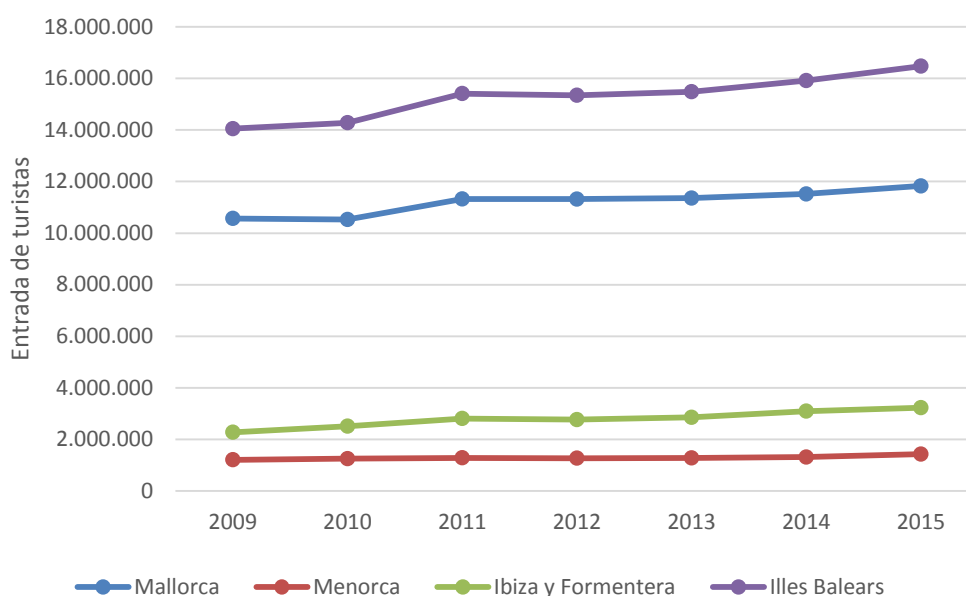

Taula 10. Evolució de l'entrada de turistes.

EVOLUCIÓ DE L'ENTRADA DE TURISTES							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mallorca	8.718.788	7.721.659	8.860.221	9.146.966	9.479.719	9.671.011	9.980.480
Menorca	987.671	1.141.186	1.097.324	1.101.324	1.122.490	1.143.813	1.263.948
Pitiusas	1.902.703	2.184.709	2.332.330	2.313.104	2.447.575	2.764.440	2.766.255
Illes Balears	11.609.161	11.047.556	12.289.875	12.561.516	13.049.784	13.579.264	14.010.682

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Turisme de les Illes Balears (ATB).
(http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/es/anuarios_de_turismo-22816/)

Gràfic 7. Evolució de l'entrada de turistes a les Illes Balears.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Agència de Turisme de les Illes Balears (ATB).
(http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/es/anuarios_de_turismo-22816/)

3.4. Infraestructura de transport

En el capítol 12 de transport es desenvolupa aquest tema amb més profunditat, no obstant això en aquest apartat es mostren algunes dades relacionades amb les infraestructures de transport lineal i l'impacte territorial que exerceixen en relació amb la superfície que ocupen.

Podem veure que a les Illes Balears les carreteres ocupen un total de 2.155 quilòmetres, la qual cosa suposa 0,432 quilòmetres de carretera per cada quilòmetre quadrat de superfície. En relació a la població hi ha 0,0021 quilòmetres de carretera per habitant.

L'única illa que compta amb servei de ferrocarril és Mallorca. L'illa compta amb 117 quilòmetres de línia fèrria si incloem també les línies del metro de Palma i el tramvia de Sóller. Això suposa

una densitat de 0,0323 Km / Km² de línia fèrria a Mallorca i de 0,0017 Km / Km² si tenim en compte tot el territori balear. En funció de la població hi ha 0,0001 quilòmetres per habitant.

Taula 11. Longitud i densitat de les infraestructures de transport a les Illes Balears (2015):

LONGITUD I DENSITAT DE LES INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT A LES ILLES BALEARS			
	Longitud (Km)	Densitat (km / km ²)	Km / Hab.
Carreteres	2.155	0,432	0,0021
Ferrocarril	117	0,0017	0,0001

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Foment

3.5. Índex de Pressió Humana

Per quantificar la pressió humana que existeix en un territori se sol utilitzar l'indicador Índex de Pressió Humana, el qual té en compte tant la població resident com la visitant, obtenint així una única dada de les persones que realment es troben al territori. Aquest indicador és especialment important a les Illes Balears, ja que com es va esmentar anteriorment el nombre de turistes que visiten les illes cada any és molt elevat, especialment en els mesos de temporada alta.

En la següent taula es mostren les dades de l'Índex de Pressió Humana en 2015 mensualment. Els mesos en els quals l'Índex de Pressió Humana mensual és superior sempre són juliol i agost, seguits per juny i setembre. Els mesos en els quals la pressió humana és menor són gener, desembre i novembre. Observem que d'una població de poc més d'1.000.000 d'habitants, en els mesos d'estiu la població aconsegueix valors de més d'1.800.000 habitants, suposant un creixement d'un 75% de la població. En proporció les illes que més augmenten la seva població en els mesos d'estiu són Eivissa i Formentera arribant a albergar 340.388 habitants.

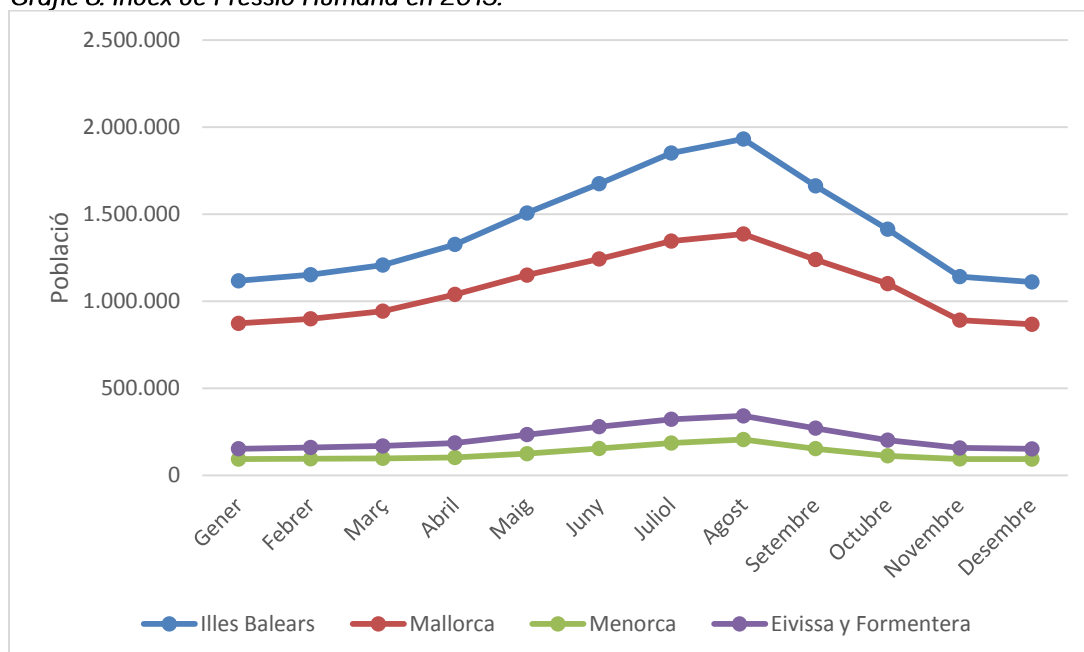
Taula 12. Índex de Pressió Humana en 2015.

ÍNDEX DE PRESSIÓ HUMANA EN 2015				
	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa i Formentera
Gener	1.116.387	872.015	92.406	151.966
Febrer	1.151.545	898.227	94.184	159.134
Març	1.206.885	942.209	96.929	167.747
Abril	1.325.519	1.038.433	101.571	185.515
Maig	1.505.844	1.149.084	123.403	233.357
Juny	1.674.129	1.242.062	153.405	278.662
Julio	1.850.448	1.344.631	184.584	321.233
Agost	1.930.748	1.385.468	204.892	340.388
Setembre	1.661.726	1.238.875	152.556	270.295
Octubre	1.412.960	1.100.147	111.465	201.348
Novembre	1.140.383	890.620	93.403	156.360
Desembre	1.109.950	866.739	92.233	150.978

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT. (<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/poblacio/estudis-demografics/indicador-pressio-humana-iph/e91ffb58-6bdd-457c-bd25-ed2a201f57ae>)

Gràfic 8. Índex de Pressió Humana en 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT. (<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/poblacio/estudis-demografics/indicador-pressio-humana-iph/e91ffb58-6bdd-457c-bd25-ed2a201f57ae>)

Si veiem l'evolució de l'Índex de Pressió Humana en els últims 10 anys es pot observar com ha tingut un creixement constant a excepció del 2009, any on va haver-hi un petit descens en el nombre turistes a causa de la crisi econòmica.

Taula 13. Evolució de la mitjana anual de l'Índex de Pressió Humana.

EVOLUCIÓ DE LA MITJANA ANUAL DE L'ÍNDEX DE PRESSIÓ HUMANA				
	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa i Formentera
2005	1.217.718	935.008	114.913	167.797
2006	1.260.482	965.549	118.644	176.289
2007	1.282.674	985.015	119.586	178.073
2008	1.306.910	1.006.602	119.066	181.242
2009	1.304.525	1.005.415	116.869	182.240
2010	1.320.986	1.014.541	118.098	188.348
2011	1.357.455	1.035.524	121.418	200.513
2012	1.381.725	1.052.519	123.142	206.065
2013	1.399.824	1.062.646	124.369	212.809
2014	1.406.615	1.066.956	123.165	216.494
2015	1.423.877	1.080.709	125.086	218.082

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT. (<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/poblacio/estudis-demografics/indicador-pressio-humana-iph/e91ffb58-6bdd-457c-bd25-ed2a201f57ae>)

La següent taula mostra la diferència entre la població resident i la població total (IPH) entre els anys 2005 i 2015. Es pot observar com malgrat les fluctuacions aquesta diferència ha anat en augment, sent aquest augment més acusat a Mallorca.

Taula 14. Diferència entre població resident i l'Índex de Pressió Humana.

DIFERÈNCIA ENTRE POBLACIÓ RESIDENT I L'ÍNDEX DE PRESSIÓ HUMANA				
	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa i Formentera
2005	234.587	157.187	28.216	49.184
2006	259.420	174.786	30.210	54.424
2007	252.024	170.740	29.351	51.933
2008	234.066	160.392	26.632	47.042
2009	209.099	143.018	22.954	43.126
2010	214.937	145.474	23.715	45.749
2011	244.341	162.110	26.543	55.688
2012	262.286	176.372	27.964	57.951
2013	288.150	197.883	29.186	61.081
2014	303.173	208.643	29.852	64.678
2015	319.398	221.420	32.738	65.240

Font: Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT i l'INE.

3.6. Construcció i habitatge

La creixent població a les Illes Balears, tant resident com a turistes, comporta un augment en la construcció d'habitatges. Per poder conèixer la pressió que exerceix aquest sector sobre el territori s'aporten dades sobre l'evolució dels diferents tipus d'habitatges construïts.

Taula 15. Evolució de la construcció d'habitatges a les Illes Balears.

EVOLUCIÓ DE LA CONSTRUCCIÓ D'HABITATGES				
	Habitatges lliures acabats	habitatges lliures iniciats	Habitatges protegits acabats	Habitatges protegits iniciats
2000	9.706	11.841	120	480
2001	12.047	11.868	598	464
2002	12.090	9.024	382	817
2003	11.537	5.572	304	496
2004	8.888	9.470	1.034	430
2005	10.372	10.633	411	321
2006	10.172	12.795	405	578
2007	12.162	13.475	385	417
2008	11.827	5.886	239	154
2009	9.071	2.187	339	498
2010	5.171	1.894	391	1.009
2011	3.364	1.580	288	528

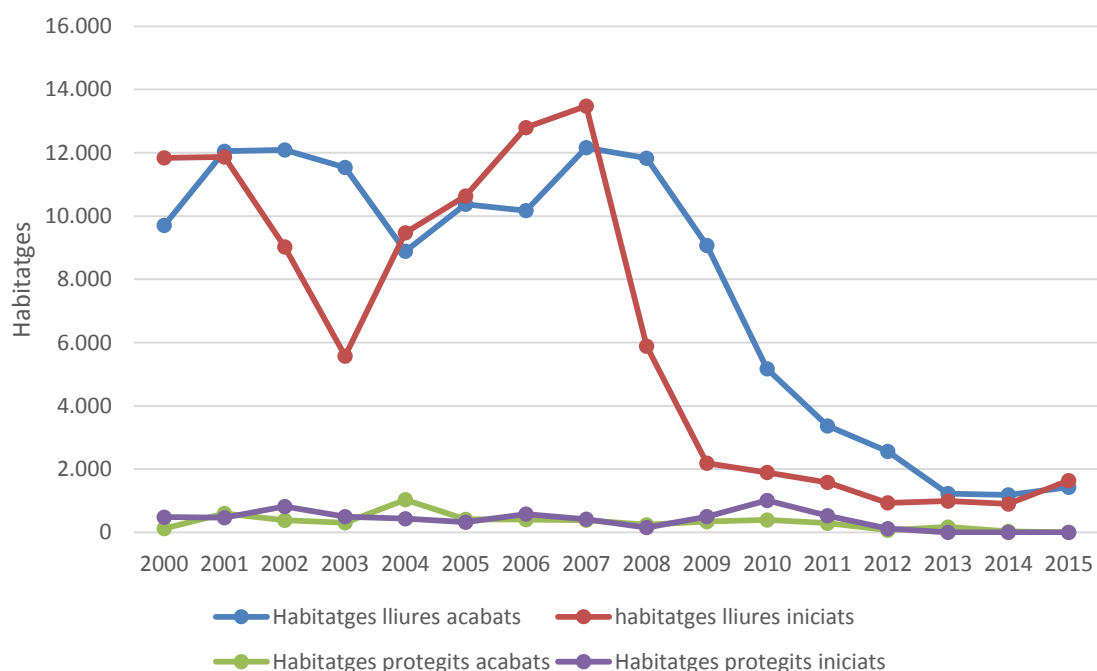

2012	2.559	934	69	118
2013	1.226	989	168	0
2014	1.186	896	32	0
2015	1.426	1.636	0	0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Foment.

(http://www.fomento.gob.es/mfom/lang_castellano/atencion_ciudadano/informacion_estadistica/vivienda/estadisticas/default.htm)

Gràfic 9. Evolució de la construcció d'habitatges a les Illes Balears.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Foment.

(http://www.fomento.gob.es/mfom/lang_castellano/atencion_ciudadano/informacion_estadistica/vivienda/estadisticas/default.htm)

Com es pot apreciar la construcció d'habitatges experimenta un descens acusat entre els anys 2001 i 2003. En el següent període de 2003 a 2007 va haver-hi un increment dels habitatges lliures iniciats arribant al seu màxim en 2007, superant les xifres dels períodes anteriors. En 2008 es produeix l'esclat de la bombolla immobiliària ocasionant una caiguda en el nombre d'habitatges lliures iniciats a valors molt inferiors als períodes anteriors. L'any 2015 hi ha un nou repunt en el nombre d'habitatges lliures iniciats. Quant als habitatges de protecció iniciats, s'han mantingut relativament constants a excepció de l'any 2010 quan va haver-hi un repunt. Des de 2012 no s'ha iniciat la construcció de cap habitatge oficial.

En la següent taula es mostren les dades del nombre de projectes visats i la superfície que ocupen dels anys 2011 i 2015. Es pot observar com en 2015 pràcticament en tots els casos hi ha un augment respecte a l'any 2011, tant del nombre d'expedients com de la superfície edificada.

Taula 16. Superfície i projectes visats per tipologia en 2011 i 2015.

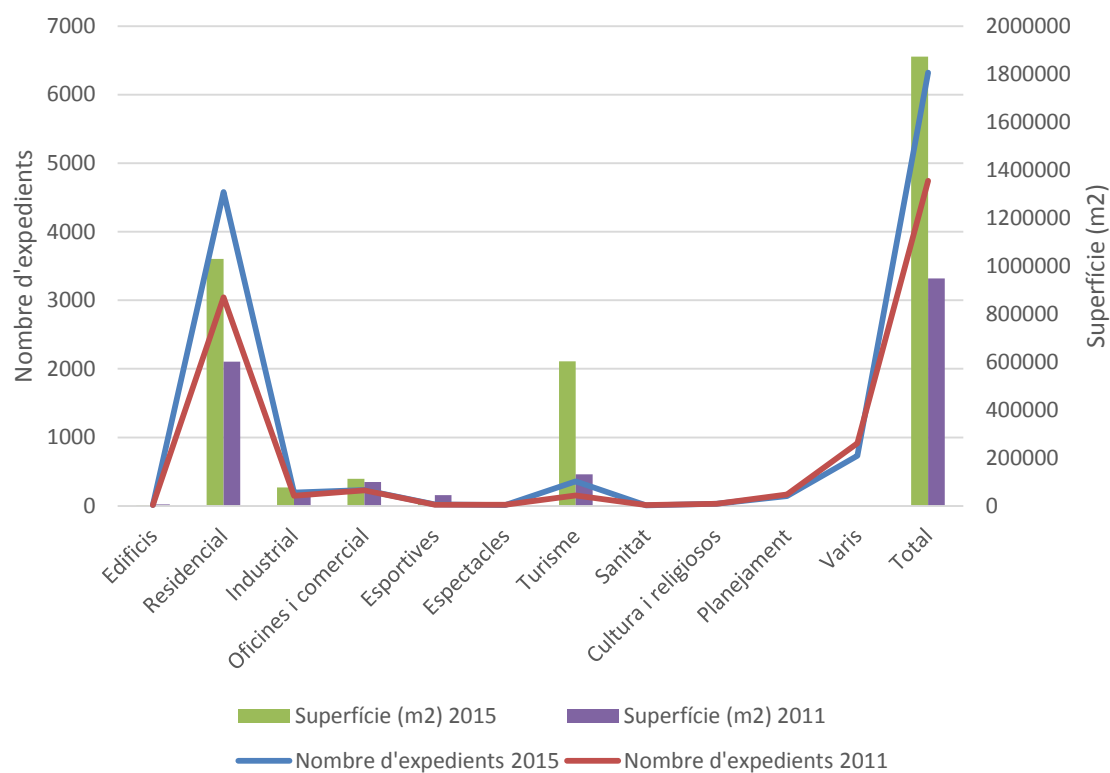
SUPERFÍCIE I PROJECTES VISATS PER TIPOLOGIA EN 2011 I 2015				
	Nombre d'expedients 2015	Nombre d'expedients 2011	Superfície (m ²) 2015	Superfície (m ²) 2011
Edificis	13	12	3.690	5.938
Residencial	4.579	3.042	1.028.963	601.827
Industrial	193	146	77.659	41.596
Oficines i comercial	230	228	113.089	100.144
Esportives	21	19	15.181	45.322
Espectacles	14	18	11.515	4.526
Turisme	356	154	602.250	131.380
Sanitat	10	11	12.407	4.251
Cultura i religiosos	33	32	8.539	12.789
Planejament	142	165	0	0
Varis	731	915	0	0
Total	6.322	4.742	1.873.292	947.773

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT.

<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/economia/construccio-habitatge/0588995a-189a-46f1-9d0d-b9088d599375>

Gràfic 10. Superfície i projectes visats per tipologia en 2011 i 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT.

<https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/economia/construccio-habitatge/0588995a-189a-46f1-9d0d-b9088d599375>

4. RESPOSTES

En aquesta secció s'exposa la principal normativa que afecta al territori. D'una banda, la normativa sobre **ordenació del territori** i també la referent a **avaluació de l'impacte ambiental**. L'objectiu d'aquesta normativa és prevenir els efectes negatius sobre el medi, mitjançant la regulació de les actuacions urbanístiques amb la finalitat de que hi hagi una planificació prèvia i es minimitzin els impactes sobre el medi ambient.

L'ordenació del territori a més de la bona gestió dels recursos naturals també busca donar resposta a les pressions vistes al llarg del capítol –població, turisme, construcció– mentre que l'avaluació de l'impacte ambiental, té com a objectiu la disminució dels impactes sobre el medi ambient dels projectes urbanístics i d'infraestructures.

4.1. Règim urbanístic del sòl i ordenació del territori

4.1.1. Normativa Estatal

La legislació bàsica a nivell estatal a la qual caldria acudir en tractar l'ordenació del territori és la següent:

En 2008 es va aprovar **Reial decret Legislatiu 2/2008, de 20 de juny**, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del sòl. Aquesta llei es desenvolupa pel **Reial decret 1492/2011, de 24 d'octubre** pel qual s'aprova el Reglament de valoracions de la Llei del sòl. Tots dos reglaments van quedar derogats pel **Reial decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre**⁷, pel qual s'aprova el text refós de la llei de sòl i rehabilitació urbana.

Entre la normativa supletòria trobem:

Decret 635/1964⁸, de 5 de març, pel qual s'aprova el Reglament d'edificació forçosa i registre municipal de solars.

Reial decret 1346/1976⁹, de 9 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana (BOE de 16 i 06/17/76).

Reial decret 2159/1978¹⁰, de 23 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de Planejament per al desenvolupament i aplicació de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana.

Reial decret Llei 3/1980¹¹, de 14 de març, sobre creació de sòl i agilitació de la gestió urbanística (BOE de 15/03/80).

4.1.2. Normativa Autonòmica

La normativa relativa al règim urbanístic del sòl és:

⁷ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=boe-a-2015-11723>

⁸ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-1964-5338>

⁹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-1976-11506>

¹⁰ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-1978-23729>

¹¹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-1980-5776>

Llei 4/2008, de 14 de¹²maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible en les Illes Balears. Aquesta llei va ser derogada per la **Llei 7/2012, de 13 de juny**, per a l'ordenació urbanística sostenible, que al seu torn va ser derogada per la **Llei 2/2014¹³, de 25 de març**, d'ordenació i ús del sòl o LOUS.

L'objecte principal de la Llei 2/2014 és fixar una regulació de l'activitat administrativa en matèria d'urbanisme per a les Illes Balears, sense oblidar el principi de desenvolupament sostenible. Alhora, es fixa el sistema per integrar aquesta matèria en l'ordenació del territori, que ha de proporcionar una visió més global, sense que això impliqui la imposició d'un model concret. I defineix el règim jurídic urbanístic de la propietat del sòl d'acord amb la seva funció social. Es tracta de la primera Llei que regula d'una forma completa l'activitat urbanística a Balears, acabant amb la dispersió normativa existent fins al moment en qüestions urbanístiques. La Llei es limita a regular l'activitat urbanística, excloent del seu àmbit de regulació el sòl rústic i els usos i activitats que es realitzin en ell.

Decret Llei 4/2013, de 21 de juny¹⁴, de regulació provisional de les noves edificacions en nuclis residencials sense xarxa de sanejament

La normativa que regula el **sòl rústic** és:

Llei 1/1994¹⁵, de 23 de març, sobre condicions per a la reconstrucció en sòl no urbanitzable d'edificis i instal·lacions afectats per obres públiques o declarades d'utilitat pública i executada pel sistema d'expropiació forçosa.

Decret 147/2002¹⁶, de 13 de Desembre, pel qual es desenvolupa la **Llei 6/1997, de 8 de juliol**, del sòl rústic de les Illes Balears, en relació amb les activitats vinculades amb la destinació i naturalesa de les finques i el règim d'unitats mínimes de cultiu.

Sobre **ordenació territorial** caldria ressaltar:

La **Llei 14/2000, de 21 de desembre¹⁷**, d'ordenació territorial de les Illes Balears o LOT. Els objectius d'aquesta Llei són compatibilitzar el desenvolupament socioeconòmic amb la utilització racional dels recursos naturals a través d'una estructura espacial adequada i garantir la protecció del medi ambient. Aquesta Llei és complementada per la **Llei 6/1999¹⁸, de 3 d'abril**, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i mesures tributàries o DOT. Aquesta llei estableix els plans territorials insulars com l'instrument de desenvolupament de les directrius d'ordenació territorial en cadascuna de les illes. Els instruments específics a nivell de planejament, projecció, execució i gestió dels sistemes d'infraestructures, equipaments i serveis són els **plans directors sectorials**.

La **Llei 2/2001¹⁹, de 7 de març**, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori delimita les competències en aquest sentit atorgant als consells insulars

¹² <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=boe-a-2008-9686&p=20080517&tn=1>

¹³ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=boe-a-2014-6438&p=20160820&tn=2>

¹⁴ <http://www.caib.es/eboibfront/es/2013/8154>

¹⁵ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-1994-28045>

¹⁶ <https://www.boe.es/buscar/.../BOIB-i-2002-90030-consolidat.pdf>

¹⁷ <http://www.caib.es/eboibfront/es/2002/5914>

¹⁸ <https://www.boe.es/buscar/.../BOE-A-1999-11707-consolidat.pdf>

¹⁹

http://www.caib.es/sites/puntinformacioambiental/es/n/ley_22001_de_7_de_marzo_de_atribucion_de_competencias_en_los_consejos_insulares_en_materia_de_ordenacion_del_territorio-50647/

les competències en matèria d'ordenació territorial. Per tant els consells insulars tenen les següents competències:

- Elaboració dels **Plans Directors Sectorial (PDS)** de pedreres, de residus sòlids no perillosos, d'ordenació de l'oferta turística, dels equipaments comercials i de camps de golf en l'àmbit insular corresponent.
- Elaboració i aprovació dels **Plans Territorials Insulars (PTI)**.
- Elaboració i aprovació de les **normes territorials cautelars** que precedeixen a la revisió o modificació dels citats instruments d'ordenació territorial l'aprovació de la qual correspongui als consells insulars.
- Les competències referents a les **autoritzacions d'obres i activitats** permeses en zona de servitud de protecció, sempre que sigui en terrenys classificats com a sòl urbà, urbanitzable o equivalent.
- També tenen les competències sobre la **inspecció i la capacitat sancionadora**.

La principal normativa d'ordenació territorial en **espais naturals** ve marcada per:

Llei 5/2005²⁰, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental o LECO.

Decret 49/2003²¹, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles en les Illes Balears

Decret 28/2006²², de 24 de març, pel qual es declaren zones d'especial protecció per a les aus (ZEPAs) en l'àmbit de les Illes Balears. Decret 29/2006²³, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de LIC i es declaren més ZEPAs en l'àmbit de les Illes Balears.

4.1.3. Normativa Municipal

Quant a la normativa municipal en relació a la planificació i ordenació urbanística es pot diferenciar la següent: **Normes Subsidiàries (NNSS)**, **Plans Generals d'Ordenació Urbana (PGOU)**, **Normes Complementàries i Subsidiàries (NCS)** i **Plans de Delimitació de Sòl Urbà (PDSU)**. Les diferents normatives municipals substitueixen als **Plans Territorials Insulars** constituint l'instrument integral de l'ordenació territorial. No obstant això, aquesta normativa ha d'anar adaptant-se als **Plans Territorials Insulars** desenvolupats pels Consells Insulars.

A continuació es mostren la situació d'ordenació dels municipis i la seva adaptació²⁴ als **Plans Territorials Insulars**, en general la majoria de municipis **únicament** han adaptat la seva normativa als PTI en matèria de turisme.

²⁰ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-2005-11132>

²¹ http://www.caib.es/sites/puntinformacioambiental/es/n/decreto_492003_de_9_de_mayo_por_el_que_se_declaran_las_zonas_sensibles_en_las_islas_balears-54236/

²² http://www.caib.es/sites/puntinformacioambiental/es/n/decreto_282006_de_24_de_marzo_por_el_que_se_declaran_zonas_de_especial_proteccion_para_las_aves_zepa_en_el_ambito_de_las_islas_balears-54155/

²³ http://www.caib.es/sites/puntinformacioambiental/es/n/decreto_292006_de_24_de_marzo_por_el_cual_se_aprueba_la_ampliacion_de_la_lista_de_lugares_de_importancia_comunitaria_lic_y_se_declaran_mas_zonas_de_especial_proteccion_para_las_aves_zepa_en_el_ambito_de_las_islas_balears-54161/

Taula 17. Situació de l'ordenació territorial dels municipis d'Eivissa i Formentera.

SITUACIÓ DE L'ORDENACIÓ TERRITORIAL DELS MUNICIPIS D'EIVISSA I FORMENTERA		
Municipi	Normativa Vigent	Adaptació al PTI
Eivissa	PGOU	No
Sant Antoni.	PGOU	Si
Sant Joan	NNSS	No
Sant Josep.	NNSS	No
Santa Eulalia del Riu	NNSS	Si
Formentera	NNSS	Si

Font: Elaboració pròpia a partir de dades obtingudes del MUIB.

Taula 18. Situació de l'ordenació territorial dels municipis de Menorca.

SITUACIÓ DE L'ORDENACIÓ TERRITORIAL DELS MUNICIPIS DE MENORCA		
Municipi	Normativa Vigent	Adaptació al PTI
Alaior	PGOU	Si
Ciutadella de Menorca	PGOU	No
Ferries	PGOU	Si
Maó	PGOU	Si
Es Mercadal.	NNSS	No
Sant Lluís.	NNSS	No
Es Castell	PGOU	No
És Migjorn (ÉS)	NNSS	No

Font: Elaboració pròpia a partir de dades obtingudes del MUIB.

Taula 19. Situació de l'ordenació territorial dels municipis de Mallorca.

SITUACIÓ DE L'ORDENACIÓ TERRITORIAL DELS MUNICIPIS DE MALLORCA		
Municipi	Normativa Vigent	Adaptació al PTI
Alaró	NNSS	No
Alcúdia	NNSS	Si
Algaida	NNSS	No
Andratx	NNSS	No
Artà	NNSS	Si
Banyalbufar	NNSS	No

²⁴ La normativa que solament està parcialment adaptada al PTI no es comptabilitza com adaptada.

Benissalem	NNSS	No
Búger	PDSU	No
Bunyola	PGOU	No
Calvià	PGOU / NNSS	Si
Campanet	NNSS	No
Campos	NNSS	No
Capdepera	NNSS	No
Consell	NNSS	No
Costitx	NNSS	No
Deià	NNSS	No
Escorca	NNSS	No
Esporles	NNSS	No
Estellencs	LDOT	No
Felanitx	PGOU	No
Fornalutx	NNSS	No
Inca	PGOU	Si
Lloret de Vistalegre.	PDSU	No
Lloseta	NNSS	No
Llubí	NNSS	No
Llucmajor	PGOU	No
Manacor	NNSS	No
Mancor	NNSS	No
Mancor de Vall	NNSS	No
Maria de la Salut	NNSS	No
Marratxí	NNSS	No
Montuïri	NNSS	No
Muro	PGOU	No
Palma	PGOU	No
Petra	NNSS	No

Pollença	PGOU	No
Porreres	NNSS	No
Sa Pobla	NNSS	No
Puigpunyent	NNSS	No
Sencelles	NNSS	No
Sant Joan	NNSS	No
Santa Eugènia	NNSS	No
Santa Margalida.	NNSS	No
Santa Maria del Camí	NNSS	No
Santanyí	NNSS	No
Selva	LDOT	No
Ses Salines.	NNSS	No
Sineu	NNSS	No
Sóller	PGOU	No
Son Servera	NNSS	Si
Vilafranca de Bonany.	NNSS	No
Ariany	PDSU	No

Font: Elaboració pròpia a partir de dades obtingudes del MUIB.

4.2. Avaluació ambiental

L'avaluació ambiental és el procediment tècnic i administratiu que té com a finalitat analitzar els efectes previsible sobre el medi ambient dels **plans, programes i projectes** abans de la seva aprovació, des de la fase de disseny del propi pla o projecte. L'objectiu d'aquesta avaluació prèvia és la prevenció i correcció dels possibles impactes negatius derivats de la implementació del pla, programa o actuació.

Aquest procediment contribueix a la participació de les administracions afectades i del públic interessat, és una eina important de participació pública de cara a la conservació del medi ambient. Aquest instrument de protecció del medi ambient s'ha implementat en la normativa espanyola des de la seva incorporació a la Unió Europea.

A nivell Europeu l'avaluació d'impacte ambiental està recollida per la **Directiva 85/337/CEE**, modificada per la **Directiva 97/11/CE**²⁵ i per la **Directiva 2011/92/UE**²⁶. La Directiva

²⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/txt/?uri=celex%3A31997L0011>

²⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/txt/?uri=celex%3A32011L0092>

2001/42/CE²⁷ introdueix el concepte d'Avaluació Ambiental Estratègica en incorporar el component ambiental en la preparació i adopció dels plans i programes que puguin afectar significativament al medi ambient. Aquesta directiva va ser adaptada a la normativa espanyola mitjançant la Llei 9/2006²⁸, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

4.2.1. Normativa Estatal

A nivell Estatal la normativa vigent en relació a l'avaluació ambiental és la Llei 21/2013²⁹, de 9 de setembre, d'avaluació ambiental, la qual deroga l'anterior Llei 9/2006.

4.2.2. Normativa Autonòmica

La normativa estatal es desenvolupa a nivell autonòmic per la Llei 11/2006³⁰, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques en les Illes Balears. Que va ser modificada per la Llei 13/2012³¹, de 20 de novembre, de mesures urgents per a l'activitat econòmica en matèria d'indústria i energia, noves tecnologies, residus, aigües, altres activitats i mesures tributàries. Aquesta Llei regula els elements comuns de les avaluacions d'impacte ambiental i les avaluacions ambientals estratègiques, i detalla els projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental. En la Llei s'esmenta de forma especial als projectes que afecten a espais de la Xarxa Natura 2000.

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/txt/?uri=celex%3A32001L0042>

²⁸ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=boe-a-2006-7677>

²⁹ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=boe-a-2013-12913>

³⁰

http://www.caib.es/sites/puntinformacioambiental/es/n/ley_112006_de_14_de_septiembre_de_evaluaciones_de_impacto_ambiental_y_evaluaciones_ambientales_estrategicas_en_las_islas_balears-53713/

³¹ <http://www.caib.es/eboibfront/es/2012/8042/504719/ley-13-2012-de-20-de-noviembre-de-medidas-urgentes>

5. INDICADORS

11.1. Indicadors de superfície ocupada i edificada

Indicador 11.1.1. Sòl artificialitzat

Taula 20. Sòl artificialitzat (Indicador 11.1.1)

	2012
Sòl artificialitzat m ² i m ² / hab	356.628.973 m ² 323 m ² / hab

CODI	11.1.1
TIPUS	Estat
DEFINICIÓ	Superfície en m ² de terreny transformat amb cobertes de sòl artificials.
SISTEMA DE CàLCUL	Fotointerpretació i mapes d'ocupació del sòl amb metodologia CORINE LAND COVER.
UNITAT	m ² i m ² / hab
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.2.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	No hi ha actualització de les dades
TENDÈNCIA DESITJADA	S'espera que els valors es mantinguin constants
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	A partir d'imatges del visor del Servei d'informació territorial de les Illes Balears (SITIBSA)
COMENTARIS	-

Indicador 11.1.2. Capacitat residencial i turística construïda.

Taula 21. Capacitat d'allotjament en sòl construït (Indicador 11.1.2)

	2001	2011
Capacitat residència i turística construïda (m ²)	30.744.652	41.014.446

CODI	11.1.2
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Parc construït expressat en superfície construïda d'habitatges
SISTEMA DE CàLCUL	A partir de les dades del cens d'habitatges i les llicències d'obra es calcula la capacitat residencial i turística.
UNITAT	m ²
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Cada 10 anys
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Increment
TENDÈNCIA DESITJADA	Estabilització. Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible.
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Cens d'habitatges de l'INE i llicències d'obra (ISTAC)
COMENTARIS	Les dades del cens d'habitatges realitzat per l'INE s'actualitzen cada 10 anys, sent l'últim cens de 2011

Indicador 11.1.3. Sòl vacant residencial

Taula 22. Sòl vacant residencial (Indicador 11.1.3).

	2008	2015
Sòl vacant residencial (ha)	3948	3076

CODI	11.1.3
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Superfície de sòl vacant en sòl urbà i urbanitzable per a ús residencial. El sòl vacant és aquell sòl classificat pel planejament com a urbà o urbanitzable i que encara no s'ha edificat.
SISTEMA DE CàLCUL	Per a l'obtenció d'aquestes xifres es van aprofitar les dades dels estudis de la Direcció General d'Ordenació del Territori de sòl vacant.
UNITAT	Hectàrees
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Disminució
TENDÈNCIA DESITJADA	Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Estudis de Sòl Vacant de la Direcció General d'Ordenació del Territori
COMENTARIS	-

11.2 Indicadors de superfície planificada

11.2.1 Sòl urbà, sòl urbanitzable i sòl rústic.

Superfície planificada	ha	%
Sòl urbà	25.369,0	5,05
Sòl urbanitzable	5.201,6	1,03
Sòl rústic	472.104,0	93,92

CODI	11.2.1
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Superfície de sòl que el planejament municipal classifica com a sòl urbà, urbanitzable o rústic.
SISTEMA DE CàLCUL	Obtenció de les superfícies de cada categoria a partir de la cartografia del MUIB.
UNITAT	Hectàrees
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.2.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	-
TENDÈNCIA DESITJADA	- Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB)
COMENTARIS	Geirebé no s'han produït modificacions dels plans urbanístics dels municipis balears des de 2011.

11.3 Indicadors de places residencials edificades i ocupades

11.3.1 Capacitat residencial i turística construïda.

Taula 23. Capacitat residencial i turística construïda.

Capacitat residencial i turística construïda	2008	2015
Residencial (places)	1.375.764	1.437.982
Turístiques (places)	423.054	424.112

CODI	11.3.1
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Parc construït expressat en nombre de places residencials
SISTEMA DE CàLCUL	A partir de les dades del cens d'habitatges es calcula la capacitat residencial utilitzant un ràtio de 2,6 places per habitatge. Quant a les places turístiques s'utilitzen dades del registre d'establiments turístics.
UNITAT	Places
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Tendència a la disminució fins a 2013, posterior augment i estabilització.
TENDÈNCIA DESITJADA	Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible.
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Institut d'estadística de les Illes Balears. IBESTAT
COMENTARIS	

11.3.2 Capacitat potencial en sòl vacant.

Taula 24. Capacitat potencial en sòl vacant (indicador 11.3.2).

	2008	2015
Capacitat potencial en sòl vacant	508.191	364.505

CODI	11.3.2
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Places potencials previstes en sòl vacant
SISTEMA DE CàLCUL	Per a l'obtenció d'aquestes xifres s'aprofitaran les dades dels estudis de la Direcció general d'Ordenació del Territori de sòl vacant.
UNITAT	Places
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.1
TENDÈNCIA OBSERVADA	Descens de la capacitat
TENDÈNCIA DESITJADA	Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible.
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Estudis de Sòl Vacant de la Direcció General d'Ordenació del Territori
COMENTARIS	-

11.4 Indicadors de territori i mobilitat

11.4.1 Infraestructures de transport lineal.

Taula 25. Infraestructures de transport línies (Indicador 11.4.1).

Infraestructures de transport lineal	
Carreteres	Ferrocarril
0,432 km / km ²	0,0017 km / km ²
0,0021 Km / Hab.	0,0001 Km / Hab.

CODI	11.4.1
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Longitud de les infraestructures lineals, xarxa de carreteres i ferrocarril, en relació amb els habitants i la superfície de la unitat administrativa on es troben.
SISTEMA DE CàLCUL	A partir de dades del Ministeri de Foment.
UNITAT	Km de xarxa / km ² Km de xarxa / habitant
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.4
TENDÈNCIA OBSERVADA	-
TENDÈNCIA DESITJADA	Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible.
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Ministeri de Foment
COMENTARIS	-

11.5 Altres indicadors

11.5.1 Densitat urbana

Taula 26. Densitat urbana (indicador 11.5.1)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Densitat Urbana (habitants / km ²)	221,83	223,25	224,52	222,96	221,31	221,52

CODI	11.5.1
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Habitants per km ² de superfície
SISTEMA DE CàLCUL	Es divideix el nombre d'habitants censats entre la superfície total del territori.
UNITAT	Habitants / km ² .
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.2
TENDÈNCIA OBSERVADA	S'ha produït un descens en els últims anys a causa de la disminució en la població empadronada.
TENDÈNCIA DESITJADA	Valors compatibles amb un desenvolupament sostenible.
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	INE i IBESTAT
COMENTARIS	S'ha de tenir en compte que aquestes xifres no consideren l'índex de pressió humana.

11.5.2 Adaptació dels planejaments municipals als instruments d'ordenació territorial.

Taula 27. Adaptació municipal als Plans Territorials Insulars (Indicador 11.5.2)

	2011	2014
Adaptació municipal als Plans Territorials Insulars	11,94%	16,41%

CODI	11.5.2
TIPUS	Resposta
DEFINICIÓ	Identificació per a cada municipi dels instruments d'ordenació territorial i la seva adaptació als Plans Territorials Insulars .
SISTEMA DE CàLCUL	Comprovant a partir de les modificacions, revisions i adaptacions de cada planejament municipal la seva adaptació als PTI.
UNITAT	Percentatge
PERIODICITAT DE REVISIÓ	No existeixen estudis periòdics
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.4.1.3
TENDÈNCIA OBSERVADA	Increment
TENDÈNCIA DESITJADA	Augment
VALORIS LÍMIT	100 % adaptats
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB)
COMENTARIS	-

11.5.3 Índex de Pressió Humana

Taula 28. Índex de Pressió Humana.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Índex de Pressió Humana	1.320.986	1.357.455	1.381.725	1.399.824	1.406.615	1.423.877

CODI	11.5.3
TIPUS	Pressió
DEFINICIÓ	Població de fet: població resident més població de pas de l'any.
SISTEMA DE CàLCUL	Per a l'obtenció d'aquestes xifres s'utilitzen les dades que proporcionen l'INE i IBESTAT.
UNITAT	Habitants
PERIODICITAT DE REVISIÓ	Anual
DADES	Apartat del capítol que presenta aquestes dades: 11.3.5
TENDÈNCIA OBSERVADA	Increment a causa de l'augment de visitants cada any.
TENDÈNCIA DESITJADA	Reducció
VALORIS LÍMIT	-
INSTRUMENTS/ORGANISMES DE CONSULTA O GESTIÓ	INE i IBESTAT
COMENTARIS	-

